

Ġużè Ellul Mercer

Tagħrif miġbur minn Franco Ebejer (Segretarju)

BIJOGRAFIJA

Ġużè Ellul Mercer tweiled nhar it-22 ta' Marzu 1897. Kien l-ewwel wild tal-familja Ellul Mercer fost tnax. Missieru Salvu u ommu Jane, maghrufa ahjar bhal Jinny kellhom negozju żgħir tax-xorb li huma hadu minghand il-ġenituri ta' Salvu. Kellu trobbija tajba fejn ommu, li kienet mara brava hafna irsistiet biex 'l uliedha tagħtihom l-ahjar tagħlim u edukazzjoni li kien hawn

f'dawk iż-żminijiet, kemm fid-dar, kif ukoll fl-iskejjel. Ġużè ha l-edukazzjoni primarja tiegħu fl-iskola tal-Gżira, wara attenda il-Kulleġġ Flores, u temm l-istudji sekondarji tiegħu fil-Liċeo.

Bhall-kumpliment tal-Ewropa, Malta ghexet l-Ewwel Gwerra Dinjija. F'dan il-perjodu, Ġużè kien diġà rifes l-ghatba tax-xogħol u beda jitqanqal fih l-interess politiku. Narawh bhala impjegat tal-gvern fejn b'tant hila u ghaqal irnexxielu jtejjeb il-grad tax-xogħol tiegħu. Sahansitra tela' fil-kariga ta' *Chief Clerk* fl-1950.

Fl-1924 issieheb mal-kumitat Laburista tal-Imsida, u erba' snin wara narawh bhala assistent editur ta' ġurnal tal-istess partit bl-isem ta' *Il Cotra*. Fl-1930, lahaq editur. F'dawn iż-żminijiet, ir-relazzjoni bejn l-awtoritajiet tal-knisja u l-Partit Laburista ma kinux pjaċevoli. Fl-1928, Ellul Mercer kiteb serje ta' buzzetti bl-isem ta' 'Il-Hrejjef ta' Barraminu' u dawn ġew ikkundannati bl-ahrax mill-awtoritajiet ekklesjastiċi.

Sahhet Ġużè ma kenitx xi wahda tajba. Sa minn età relattivament żgħira, dan il-bniedem beda jiltaqa' ma' problemi f'qalbu. Tant hu hekk li nsibu korrisondenza li għaddiet bejn Ellul Mercer u l-Eżekuttiv tal-Partit Laburista sabiex jiġi skużat minn laqgħat li saru u hu m'attendix. Ir-raġuni kienet li kien ihossu ma jiflahx. Madanakollu, xorta baqa' involut fil-Partit Laburista. Fl-1947, meta il-Partit tal-Haddiema inqasam bejn dawk li jappoġġjaw lit-tabib Pawlu Boffa u dawk li jappoġġjaw lill-Perit Duminku Mintoff, Ellul Mercer mar ma' dan tal-ahhar. Ikkontesta l-ewwel elezzjoni fl-1950 izda ma telax. Fil-hames snin ta' wara saru tliet elezzjonijiet ohra,

wahda fl-51, 53 u 55. F'dawn l-elezzjonijiet, Ellul Mercer kien elett dejjem mill-hames distrett li kien magħmul mill-Gżira, l-Imsida, Tas-Sliema u San Ġiljan. Wara l-elezzjoni tal-1955, il-Prim Ministru Duminku Mintoff hatae lil Ġużè Ellul Mercer bhala Ministru tax-Xoghlijiet u Rikostruzzjoni u fid-9 ta' Marzu tal-istess sena nhatar ukoll bhala Deputat Mexxej tal-Partit Laburista. Ġużè Ellul Mercer kellu viżjoni tas-soċjetà Maltija. Ried jeduka 'l-poplu u johorġu mill-injoranza. Din il-filosofija kienet ukoll riflessa fil-kitbiet letterarji tiegħu. Fit-tliet snin li dam ministru nbnew xejn anqas minn 18-il skola ġdida u saru estensjonijiet f'hafna ohrajn, sabiex it-tfal, u anke l-kbar ikollhom postijiet fejn jitgħallmu u jiehdu l-edukazzjoni tagħhom.

Ellul Mercer jibqa' imfakkar ukoll bhala kittieb. Beda b'sensiela ta' novelli satiriċi fl-1927. Fost ix-xoghlijiet tiegħu insibu *La Toqtolx*, *Siltiet mir-Rivoluzzjoni Franciża ta' Carlyle*, *Hrejjef ta' Mingħul*, *Għall-Imħabba*, *Għadd ta' Stejjer Qosra u Nahal u Friefet*. Izda bla dubju ta' xejn, l-aktar żewġ kitbiet li għalihom jibqa' mfakkar dan l-awtur huma *Taht in-Nar* – djarju tal-ewwel sena tat-Tieni Gwerra Dinjija u *Leli ta' Haż-Żgħir* li nkiteb fl-1938 – rumanz psikoloġiku, l-ewwel wiehed tax-xejra tiegħu li kien għadu nkiteb hawn Malta. F'din il-kitba, Ellul Mercer jikkritika bil-qawwa kollha is-soċjetà Maltija ta' qabel il-gwerra fejn il-poplu kien mahkum minn faqar intellettuali kbir. Sahansitra, min kien jipprova jitgħallhem kien jiġi kkunsidrat bhala miġnun, kif ġralu Leli, il-karattru prinċipali f'dan ir-rumanz. Fl-1982 ġiet ipubblikata *Ġabra ta' Xoghlijiet ta' dan l-awtur*.

Ġużè Ellul Mercer miet fit-22 ta' Settembru tal-1961. Minhabba l-kwistjoni politiko-religjuża li kienet għaddejja f'dawk iż-żminijiet, indifen fiċ-ċimiterju tal-Addolorata fil-parti li mhux ikkonsagrata. Fir-rahall tagħna nsibu mafkar għal dan il-politiku u kittieb mahdum mill-iskultur Anton Agius.

